

Notitie

Titel:

Onderzoeksmatige conclusies

Ten behoeve van:

Transitieatlas primair en voortgezet onderwijs Midden-Holland

Datum:

Juli 2015

- In de periode 2014-2025 daalt het aantal basisschoolleerlingen in Midden-Holland van 20.700 met 1.500 leerlingen naar ongeveer 19.200 (- 7%).
- In dezelfde periode daalt het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs van 15.000 naar 12.500: een daling van ca. 2.500 leerlingen, oftewel 15%.
- Om te komen tot een toekomstbestendig onderwijsaanbod in de regio is telkens sprake van maatwerk en wordt zowel voor het primair als het voortgezet onderwijs een afweging gemaakt tussen drie aspecten:
 - *Kwaliteit*: dit is voor de meerderheid het belangrijkste uitgangspunt voor het toekomstige onderwijsaanbod in de regio. Kleine scholen zijn kwetsbaarder dan grotere scholen als het gaat om bieden van kwaliteit en een gezonde financiële huishouding.
 - *Bereikbaarheid*: het merendeel is bereid een aantal kilometer te reizen voor een school (in het po tussen de 2 en 4 kilometer, in het vo tussen de 10 en 15 kilometer). Om die grotere afstand af te leggen zijn ouders en/of kinderen zelf verantwoordelijk. Belangrijke randvoorwaarde daarvoor zijn dan wel o.a. veilige fietsroutes.
 - *Financiën*: zijn belangrijk, maar zouden nooit doorslaggevend mogen zijn in de afweging over het al dan niet openhouden van een school. In het vo lijkt een gezonde financiële exploitatie in de discussie wat zwaarder mee te wegen als in het po.
- De bijeenkomst voor het po en de bijeenkomst voor het vo hebben mede door hun interactieve karakter geleid tot een sterkere bewustwording van de problematiek in de regio bij de aanwezigen en het draagvlak om gezamenlijk de problematiek in de regio aan te pakken is gegroeid.
- Schoolbesturen, gemeenten, medezeggenschapsraden en andere partijen zijn zich meer bewust geworden van ieders rollen en belangen in de discussie rondom leerlingendaling en de aanpak van de consequenties daarvan.
- Op basis van de twee interactieve bijeenkomsten is het mogelijk geweest twee voorlopige voorkeursscenario's op te stellen:
 - In het voorkeursscenario voor het primair onderwijs wordt uitgegaan van een onderscheid tussen stedelijk en landelijk gebied. In het stedelijk gebied wordt een ondergrens van minimaal 225 leerlingen gehanteerd. In het landelijk gebied van 100 leerlingen. De consequenties van dit scenario zijn dat 25 van de 89 scholen tussen nu en 2020 zouden

moeten sluiten en samengaan met een andere school. De meeste van deze scholen staan in de gemeenten Gouda (5) en Waddinxveen (4). In het voorkeursscenario zullen de normuitgaven van de schoolbesturen dalen van ca. € 91,9 miljoen nu naar € 83,9 mln.

Doordat de kleinscholentoeslag nog 6 jaar blijft behouden voor gefuseerde scholen zal het gezamenlijke normsaldo van de schoolbesturen, cumulatief over de periode tot en met 2020, ongeveer 70% hoger liggen dan wanneer uitgegaan wordt van de lokale opheffingsnorm in 2020. De behoefte aan vastgoed zal dalen naar 95.000 m² in dit scenario, 45.000 m² minder dan nu in gebruik is.

- In het voorkeursscenario voor het voortgezet onderwijs wordt uitgegaan van een norm van minimaal 60 leerlingen per leerjaar per richting. 6 van de 14 scholen(gemeenschappen) zouden onder deze norm komen bij het aanhouden van de prognoses per school voor het jaar 2025. In Schoonhoven, Lekkerkerk en Gouda is het mogelijk door samenwerking een breder onderwijsaanbod in stand te houden dan de individuele scholen zouden kunnen.
- Het zijn voorlopige voorkeursscenario's omdat het gaat om denkrichtingen; de twee bijeenkomsten kunnen gezien worden als de start van een langer durend veranderingsproces. De regio is nu aan zet om dit traject verder in te vullen. Hiervoor moeten gemeenten en schoolbesturen samen aan de slag. De transitieatlas kan als hulpmiddel dienen bij het verdere veranderingstraject.
- De voorkeur lijkt er naar uit te gaan dat dit een traject wordt van twee sporen, omdat het po en het vo qua tempo, inhoud, aanloop en opgave van elkaar verschillen.
- Voor het primair onderwijs is aangegeven dat er mogelijk behoefte bestaat aan een verdieping binnen gemeenten. Hiermee kan recht worden gedaan aan de specifieke omstandigheden binnen gemeenten (couleur locale) om daarmee het draagvlak te vergroten